

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 11.7.2007
COM(2007) 407 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

**par to, kā kopš 2005. gada ir īstenots Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmums
par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm**

[SEC(2007) 979]

1. METODE

Piemērojot 34. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm¹, Komisija iesniedza pārskatītu ziņojumu, kurā bija sniegts šā tiesību akta (turpmāk tekstā „pamatlēmums”) piemērošanas novērtējums visās dalībvalstīs².

Šis otrais ziņojums ir atbilde uz Tieslietu un iekšlietu padomes 2005. gada 2. jūnijā³ izteikto aicinājumu atjaunināt šo novērtējumu, ņemot vērā Rumānijas un Bulgārijas pievienošanos Eiropas Savienībai 2007. gada 1. janvārī. Novērtējuma kritēriji, kurus Komisija ir izmantojusi, sagatavojot šo ziņojumu, no vienas puses, ir vispārīgie kritēriji, ko šobrīd parasti izmanto, lai novērtētu pamatlēmumu īstenošanu (efektivitāte, juridiskā skaidrība un noteiktība, pilnīga piemērošana, transponēšanas termiņa ievērošana)⁴, un, no otras puses, paša apcietināšanas ordera kritēriji, kas galvenokārt ir tā juridiskais spēks, efektivitāte un izpildes ātrums.

Sagatavojot šo ziņojumu, Komisija galvenokārt pamatojās uz jaunajiem dalībvalstu noteikumiem, ar kuriem tiek ieviests apcietināšanas orderis, tas ir, uz tekstiem, ko tai iesniegušas dalībvalstis, uz publicētajiem dalībvalstu komentāriem par pirmo ziņojumu⁵, kā arī uz papildu informāciju, kuru iesniedzis Padomes Ģenerālsekretariāts, jo īpaši, uz atbildēm uz aptaujas anketu, ko dalībvalstīm tika nosūtījusi Padomes prezidējošā valsts⁶, un uz novērtējuma ziņojumiem, kas tika izstrādāti un deklasificēti attiecībā uz Beļģiju⁷, Dāniju⁸ un Igauniju⁹. Turklāt Komisija ir veidojusi divpusēju dialogu ar šīm nolūkam noteiktajām kontaktpersonām dalībvalstīs un piedalījies dialogā, ko šajā jautājumā ir izveidojis Eiropas Parlaments ar valstu parlamentiem¹⁰.

2. NOVĒRTĒJUMS

2.1. *Vispārpieņemtā prakse, neraugoties uz dažām sākotnējām transponēšanas grūtībām*

Apcietināšanas orderis būtībā darbojas sekmīgi. Šis ziņojums liecina, ka ar katru ordera lietošanas gadu pieaug tā nozīme un ka salīdzinājumā ar klasiskajām izdošanas procedūrām, tas tiesniešiem ļauj vieglāk iegūt nodošanu saistošos un īsos termiņos (skatīt 2.1.1.). Tomēr šajā ziņojumā Komisija vēlas atgādināt par transponēšanas grūtībām, kas bija jāpārvar 2005. gadā un kurām daļēji bija konstitucionāls raksturs (2.1.2.).

---

¹ OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

² COM (2005) 63 un SEC (2005) 267, 23.2.2005., kas pārskatīti ar COM (2006) 8 un SEC (2006) 79.

³ Padomes preses paziņojums Nr. 8849/05, 3.6.2005., 10. lpp. un Dokuments Nr. 8842/1/05, 19.5.2005.

⁴ COM (2001) 771, 13.12.2001., § 1.2.2.

⁵ COPEN 118, 2.9.2005.

⁶ COPEN 75, 15.4.2005.

⁷ 16454/1/06 REV1 COPEN 128, 2007. gada 3. janvārī.

⁸ 13801/1/06 REV1 COPEN 106, 2006. gada 6. decembrī.

⁹ 5301/1/06 REV1 COPEN 6, 2007. gada 20. februārī.

¹⁰ Eiropas Parlamenta ieteikums Padomei par Eiropas apcietināšanas ordera novērtējumu, 2005/2175(INI), 15.3.2006.

2.1.1. Eiropas apcietināšanas ordera lietošana ir kļuvusi par ikdienas praksi

Kopīgais pieprasījumu skaits apjoms starp dalībvalstīm ir ievērojami pieaudzis. Eiropas apcietināšanas orderis ir ne tikai gandrīz aizstājis izdošanas procedūru Eiropas Savienībā, bet ordera lietošana, ņemot vērā tā priekšrocības, ir paplašinājusies. Daži atsevišķi gadījumi, kad orderis nav lietots, attiecas galvenokārt uz noteiktiem ierobežojumiem

- Eiropas apcietināšanas ordera pārejas piemērošanas jomā (32. pants / FR, IT un AT ir sniegušas atbilstošus paziņojumus; bet arī nepamatotus — CZ, LU, SI). Tomēr Itālijas likuma 30. panta 1. punkts paredz, ka minētā likuma noteikums nepiemēro Eiropas apcietināšanas orderu izpildes pieprasījumiem, kas izdoti un saņemti tikai pēc šā likuma stāšanās spēkā, t.i., pēc 2005. gada 14. maija, un tas neatbilst pamatlēmuma prasībām. Turklāt CZ un LU ir nākušas klajā ar paziņojumu, kas neatbilst pamatlēmuma 32. panta noteikumiem attiecībā uz Eiropas apcietināšanas orderiem, kuriem CZ un LU ir gan izdevējvalstis, gan saņēmējvalstis. CZ šie sarežģījumi tika atrisināti pēc tam, kad pieņēma grozījumus transponēšanas likumā, kas stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā. Turklāt kopš tā laika CZ pieņem un izdod apcietināšanas orderus par nodarījumiem pirms 2004. gada 1. novembra, izņemot valstspiederīgo nodarījumus. Čehijas pilsoņu nodošana nav iespējama par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti pirms 2004. gada 1. novembra, izņemot gadījumus, kad tiek piemērota Eiropas Konvencija par izdošanu un tās divi 1975. gada 15. oktobra un 1978. gada 17. marta protokoli. Tomēr nodošana ir pakļauta savstarpības principam par noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījuši Čehijas pilsoņi pēc 2004. gada 1. novembra.
- valstspiederīgo nodošanas jomā (33. pants / AT, kas ir sniegusi paziņojumu Padomei šajā sakarā; bet arī DE daļā no 2005.-2006. gada laikposma un CY un CZ, divas valstis, kurās drīkst nodot valstspiederīgos tikai par nodarījumiem, kas izdarīti pēc 2004. gada 1. novembra CZ un pēc 2004. gada 1. maija CY). PL kopš 2006. gada 7. novembra, kad tika veikti grozījumi likumā, ir iespējama valstspiederīgo nodošana, bet sistemātiski tiek pārbaudīta dubultā sodīšana.

Neskatoties uz to, ka dalībvalstīm nav kopēja statistikas instrumenta, valstu pārsūtītie dati šķiet apstiprina Eiropas apcietināšanas ordera pielietošanas prakses vispārināšanos un ļauj konstatēt galvenās tendences, kas liecina par šīs procedūras efektivitāti.

Kopumā 2005. gada laikā 23 dalībvalstīs, kuras iesniedza datus par šo jautājumu¹¹, tika izdoti apmēram 6900 orderi, proti, divreiz vairāk nekā 2004. gadā. Vairāk nekā 1770 lietās izdotie orderi ļāva lokalizēt un arestēt meklējamo personu. Vēl neoficiālie 2006. gada skaitļi apstiprina šo nepārprotamo tendenci, kas no gada uz gadu pieaug.

Orderu nodošanu galvenokārt veica, izmantojot Interpolu (58 % no kopējā izdoto orderu skaita) un/ vai Šengenas informācijas sistēmu 13 dalībvalstīs, kam tā ir pieejama (52 % no tā paša skaita). Atlikusī Eiropas apcietināšanas orderu daļa

¹¹ BE un DE nevarēja sniegt skaitļus par 2005. gadu (COPEN 52 9005/4/06 REV, 30.6.2006., kas papildināts ar 2007. gada 18. janvāra REV 5).

visbiežāk tika vienkārši nodota no vienas attiecīgās dalībvalsts otrai¹². Saņemto Eiropas apcietināšanas orderu kopējais skaits, kuru dalībvalstis ir paziņojušas, proti vairāk kā 8500, izrādās ir lielāks par kopējo izdoto orderu skaitu, jo vienu Eiropas apcietināšanas orderi var adresēt vairākām dalībvalstīm.

Pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, 2005. gadā tika apcietinātas vairāk nekā 1770 meklējamās personas 23 iepriekš minētajās dalībvalstīs. Vairāk nekā 86 % no apcietināšanas gadījumiem beidzās ar minētās personas nodošanu dalībvalstij, kas izdevusi orderi (t.i., 1532 personas) (60 % 2004. gadā). Puse no 2005. gadā nodotajām personām piekrita šai procedūrai (2004. gadā — tikai viena trešdaļa). Turklāt vairāk nekā piektā daļa no 2005. gadā Eiropas Savienībā nodotajām personām bija tās dalībvalsts valstspiederīgie (vai rezidenti), kas piekrita savai nodošanai, tāpēc saskaņā ar pamatlēmuma 5. panta 3. punktu katrā otrajā gadījumā tika prasīta garantija.

Pārējie garantiju veidi, kurus var pieprasīt aizmuguriska sprieduma vai mūža ieslodzījuma gadījumā, tiek pieprasīti reti, izņemot dažas dalībvalstis, tādas kā NL, kuras sistemātiski pieprasa šīs garantijas; jāatzīmē, ka šāda prakse rada problēmas izpildes valstīm.

Visumā dati, kas pieejami par 2005. gadu, apstiprina, ka ar Eiropas apcietināšanas orderi nodošanas tiek veiktas daudz īsākā termiņā kā iepriekš. Tādējādi viena pieteikuma izpildes vidējais ilgums ir samazinājies no apmēram viena gada iepriekšējās izdošanas procedūrā uz mazāk kā 6 nedēļām vai bieži pat uz 11 dienām gadījumā,¹³ ja persona ir piekritusi nodošanai (attiecīgi apmēram 45 un 15 dienas 2004. gadā). Tomēr šie vidējie skaitļi nedrīkst izēnot faktu, ka dažās valstīs (IE un UK) nodošanas termiņi ir daudz ilgāki nekā vidējie, un tie, Komisijai par nožēlu, lielā mērā pārsniedz pamatlēmumā noteiktos maksimālos termiņus. Komisija 2005. gadā konstatēja apmēram 80 gadījumus (mazāk par 5 % no nodošanām), kuros nebija ievērots pamatlēmuma 17. panta 4. punktā paredzētais 90 dienu termiņš. Komisija uzsver: neskatoties uz to, ka dažas valstis sistemātiski ziņo *Eurojust* par visām situācijām, kurās termiņš nav ievērots, to nevar teikt par visām valstīm. Dalībvalstīm jāvēlās uzlabot šo situāciju.

Praktiski gandrīz visas valstis ir apmierinātas ar pamatlēmuma pielikumā sniegto Eiropas apcietinājuma ordera saturu un formu (8. pants), bet prakse rāda, ka jāaizpilda rūpīgāk iedaļas par personas identifikāciju un nodarījuma aprakstu¹⁴. Turklāt ir jāatzīmē, ka Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls tiešsaistē ir ievietojis informāciju, kas palīdz noteikt valstu kompetentās tiesu iestādes (10. panta 1. punkts)¹⁵ un ka *Eurojust* ir publicējis vadlīnijas, lai noteiktu konkurējošo Eiropas apcietināšanas ordera lūgumu secību (16. panta 2. punkts)¹⁶.

¹² Skaitļu 58 % un 52 % summa ir lielāka par 100 %, jo vienu un to pašu orderi var nodot pa vairākiem kanāliem.

¹³ Statistikas dati par IE (atbildes uz 7.2. jautājumu „no vienas nedēļas līdz vienam gadam”) nav ņemti vērā (COPEN 52 REV 4, 30.6.2006.).

¹⁴ RJE 6, 31.3.2006.

¹⁵ <http://www.ejn-crimjust.eu.int>

¹⁶ Eurojust 2004. gada ziņojuma II pielikums.

2.1.2. *Patlaban novērstās konstitucionāla rakstura transponēšanas grūtības dažās dalībvalstīs*

Pamatlēmuma pilnīgu piemērošanu Eiropas Savienībā 2005. un 2006. gadā īslaicīgi aizkavēja likumu kolīzijas. Dažās dalībvalstīs (PL, DE, CY) 2005. gadā valsts īstenošanas noteikumus uzskatīja daļēji vai pilnībā par antikonstitucionāliem. Komisija ar apmierinājumu konstatē, ka šīs grūtības tika pārvarētas, un šodien tās vairs netraucē Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanu.

Pirmajā gadījumā (PL) par antikonstitucionālu uzskatīja tikai likuma noteikumu, kas atļauj valstspiederīgo nodošanu (55. panta 1. punkts). Tomēr šo noteikumu turpināja piemērot līdz 2006. gada 6. novembrim, datumam, ko bija noteikusi Konstitucionālā tiesa, lai dotu valdībai laiku saskaņot konstitūciju ar Eiropas prasībām¹⁷. Šajā laikā PL turpināja savu valstspiederīgo nodošanu. Polijas kriminālprocesa kodekss tika grozīts pēc 2006. gada 7. novembra konstitūcijas pārskatīšanas. Lai gan šie grozījumi stājās spēkā tikai 2006. gada 26. decembrī¹⁸, konstitūcijas jaunais, 55. pants ir tieši piemērojams Polijas likumos no 2006. gada 7. novembra, kā to noteica Konstitucionālā tribunāla lēmums.

Otrajā gadījumā (DE) konstitucionālā tiesa uzskatīja par vajadzīgu anulēt pilnībā visu likumu, kas bija pieņemts, lai izpildītu Eiropas apcietināšanas orderi, uzskatot, ka daži noteikumi ir pretrunā ar pamatlikumu. Tādējādi no 2005. gada 18. jūlija līdz 2006. gada 2. augustam, kad spēkā stājās jaunais transponēšanas likums, DE bija pārtraukusi savu valstspiederīgo nodošanu vai pat izdošanu. Tā piekrita nodot pārējās meklējamās personas tikai saskaņā ar izdošanas režīmu. Bet tā turpināja izdot Eiropas apcietināšanas orderus attiecībā uz citām valstīm¹⁹.

Šāda situācija izveidoja juridiskas nenoteiktības periodu. Divas dalībvalstis (ES un HU), piemērojot savstarpības principu, šajā laika periodā atteicās atzīt Eiropas apcietināšanas orderus, ko turpināja izdot DE. ES un HU uzskatīja, ka DE, kas vairs nepiemēro savstarpības uzticības principu, nevar prasīt, lai citas dalībvalstis pilda nodošanas lūgumus pilsoņiem, kas nav valstspiederīgie. Šāds stāvoklis turpinājās līdz 2006. gada 2. augustam, kad stājās spēkā jaunais 2006. gada 20. jūlijā pieņemtais transponēšanas likums.

Trešajā gadījumā (CY) Augstākā tiesa apstiprināja, ka Kipras valstspiederīgo nodošana ir antikonstitucionāla, liekot valdībai, kā PL gadījumā, uzsākt konstitūcijas pārskatīšanu; tā stājās spēkā 2006. gada 28. jūlijā²⁰. Tādējādi grozītais jaunais 11. pants nosaka laika limitu valstspiederīgo nodošanai, jo nodošana ir iespējama tikai par nodarījumiem, kas izdarīti pēc CY pievienošanās Eiropas Savienībai, proti pēc 2004. gada 1. maija. Tādējādi pārskatītā konstitūcija dod iespēju izdot Kipras

¹⁷ Konstitucionālās tiesas (PL) lēmums P 1/05, 27.4.2005., publicēts konstitucionālās tiesas lēmumu oficiālajā apkopojumā (Orzecznictwie Trybunalu Konstytucyjnego. Zbiór urzędowy) 2005 ser. A aile, n°4, 42. punkts.

¹⁸ Polijas kriminālprocesa kodeksa 607.p, 607.t, un 607.w pants.

¹⁹ Konstitucionālās tiesas (DE) lēmums, 18.7.2005., BvR 2236/04, arī pieejams 58 NJW (*Neue Juristische Wochenschrift*) 2289 (2005).

²⁰ Augstākās tiesas (CY) lēmums, 7.11.2005., Ap. N° n° 294/2005 (pieejams arī kopsavilkums angļu valodā: Padomes dokuments Nr. 1485/05, 11.11.05.).

valstspiederīgos par nodarījumiem, kas veikti pēc pārskatīšanas, pamatojoties uz CY ratificētajām starptautiskajām konvencijām

Turklāt jāatzīmē, ka vairākās citās dalībvalstīs augstākās tiesas tieši pretēji apstiprināja valsts noteikumus, kas atļauj valstspiederīgo nodošanu (CZ²¹, EL, PT, u.tt.). CZ Konstitucionālā tiesa par šo jautājumu pieņēma nostāju, kurā atbalstīja efektīvu pamatlēmuma transponēšanu. Konstitucionālā tiesa 2006. gada 3. maija lēmumā atteicās atcelt transponēšanas likumu par Eiropas apcietināšanas orderi, atgādinot, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm ir jāievēro savstarpējas uzticēšanās politika juridiskajā sistēmā, arī krimināltiesībās un noteica, ka Čehijas pilsoņiem, kam ir Eiropas pilsonība, ir jāuzņemas pienākumi tādā pat mērā kā tiesības, kas izriet no šā statusa. Tāpēc Čehijas pilsoņa īslaicīga nodošana, lai cita dalībvalsts tiesātu vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, nav pretrunā ar Čehijas konstitūciju, un to nevar interpretēt kā tādu, kas ir šķērslis Eiropas tiesību efektīvai transponēšanai.

Tas norāda uz to, ka dalībvalstīm ir ļoti svarīgi saskaņot savas iekšējās tiesību sistēmas pamatlēmumu transponēšanai. Visbeidzot ir jāpievērš uzmanība Tiesas nostājai, ko, atbildot uz Beļģijas arbitrāžas tiesas prejudiciālu jautājumu, tā sniedza par ESL 35. panta pamatojumu.

Šajā lietā bezpeļņas organizācija „Advocaten voor de Wereld” uzsāka tiesas procesu Beļģijas Arbitrāžas tiesā pret 2003. gada 19. decembra likumu²², ar ko BE transponēja pamatlēmumu, atsaucoties uz to, ka pēdējais ir pretrunā ar Beļģijas konstitūcijas 10. un 11. pantu. Konstitucionālā tiesa apturēja tiesvedību un nolēma vērsties pie Eiropas Kopienų Tiesas ar diviem jautājumiem prejudiciāla nolēmuma saņemšanai par pamatlēmuma atbilstību ESL 34. panta 2. punkta b) apakšpunktam, saskaņā ar kuru pamatlēmumus var pieņemt tikai dalībvalstu tiesību aktu un normatīvo aktu tuvināšanas mērķiem un par to, vai dubultās sodīšanas kontroles atcelšana atbilst ESL 6. panta 2. punktam, un jo īpaši šajā noteikumā garantētajam tiesiskuma principam krimināllietās un līdztiesības un nediskriminācijas principam.

Ģenerālvokāts Colomer savos secinājumos norādīja, ka pamatlēmums nav pretrunā ar 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 2. panta 2. punktu un nepārkāpj tiesiskuma principu krimināllietās, nedz arī līdztiesības un nediskriminācijas principu. Eiropas Kopienų Tiesa savā spriedumā²³ piekrita Ģenerālvokātam un noraidīja visas tiesību normas, ar kurām asociācija *Advocaten voor de Wereld* bija pamatojusi prasības pieteikumu.

Tādējādi nodošanas sistēma, ko izveidoja ar pamatlēmumu ir vērtējama pozitīvi.

2.2. Transponēšanas pozitīvais rezultāts

2.2.1. Kopš 2005. gada paziņotie jaunie īstenošanas pasākumi

Jaunie dalībvalstu pieņemtie likumdošanas pasākumi jo īpaši dod iespēju precizēt juridisko pamatu, lai valsts līmenī:

²¹ Konstitucionālās tiesas 2006. gada 3. maija lēmums, 434/2006 Sb.

²² *Moniteur belge*, 22.12.2003, Otrasis izdevums, 60075. lpp.

²³ Tiesas 2007. gada 3. maija spriedums, vēl nav publicēts spriedumu krājumā.

- atsāktu meklējamās personas soda izpildi (4. panta 6. punkts/BE)²⁴;
- veiktu tādas personas pagaidu apcietināšanu, par kuru izdots Interpola paziņojums, ko iesniegusi dalībvalsts, kas vēl nav Šengenas Informācijas sistēmā (9. panta 3. punkts/NL,SE,PL)²⁵;
- veiktu papildu nodošanu (nodarījumi, kuri neietilpst pamatlēmuma piemērošanas jomā) (HU)²⁶.

Šie pasākumi atbilst jau pirmajā ziņojumā noteiktām un praksē apstiprinātām vajadzībām. Dalībvalstīm, kuras vēl nepiedāvā šādas iespējas, tie ir jāuzskata par labu praksi.

Turklāt jāatzīmē, ka:

- CZ ir izdarījusi grozījumus savā transponēšanas likumā, lai Eiropas apcietināšanas orderim piešķirtu pilnu atpakaļejošu spēku²⁷. Šie grozījumi stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā. Kā norādīts iepriekš uz valstspiederīgajiem tomēr attiecas viens ierobežojums. Eiropas apcietināšanas orderi joprojām nevar piemērot nodarījumiem, kurus Čehijas pilsoņi izdarījuši pirms 2004. gada 1. novembra.
- DE 2006. gada 20. jūlijā pieņēma jaunu transponēšanas likumu, kas stājās spēkā 2006. gada 2. augustā un kas dod iespēju saskaņot tiesību aktus ar Konstitucionālās tiesas iepriekšminēto lēmumu. Jaunā Vācijas likuma 80. pantā, kas interpretējams saskaņā ar Konstitucionālās tiesas lēmumu, tomēr paredzēts „jauktos” gadījumos, kuriem nav skaidras valsts vai ārpusvalsts atsaucē, veikt dubultās sodīšanas kontroli un izvērtēt iespējamā noziedzīgā nodarījuma smagumu pret krimināljustīcijas efektivitāti; iespējams, ka šis noteikums ir pretrunā ar pamatlēmumu.
- MT pieņēma jaunu likumu, ar kuru groza transponēšanas likumu par Eiropas apcietināšanas orderi un kurš stājās spēkā 2006. gada 19. septembrī.

Pēc pirmā Komisijas ziņojuma SI izteica nodomu, līdzīgi kā CZ, veikt grozījumus savos tiesību aktos, lai Eiropas apcietināšanas orderim piešķirtu pilnu spēku. Šie grozījumi vēl nebija veikti līdz 2007. gada 1. jūnijam.

2.2.2. *Pēc pirmā novērtējuma iesniegtie komentāri un jaunākā informācija*

Liels vairums dalībvalstu uz pirmo ziņojumu atbildēja rakstiski. Šie komentāri, kurus publicēja Padome²⁸, ļāva Komisijas dienestiem sīki pārstrādāt šim ziņojumam pievienoto pielikumu. Vairāk nekā puse no šiem komentāriem ir informācija, kuru dalībvalstīm būtu bijis jāiesniedz Komisijai saskaņā ar pamatlēmuma 34. pantu, viena ceturtdaļa ir attaisnojama ar pirmajā ziņojuma faktu kļūdām vai interpretāciju,

²⁴ Pirmā ziņojuma 2.2.1. punkts.

²⁵ Pirmā ziņojuma 2.2.2. punkts.

²⁶ Eiropas Padomes Eiropas Konvencijas par izdošanu (13.12.1957) 2. pants.

²⁷ Pirmā ziņojuma 2.1.1. punkts.

²⁸ http://ue.eu.int/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?lang=FR&cmsid=545&id=66

atlikušie ir tādu novērtējumu rezultāts, kuriem Komisija nepiekrīt, vai arī ir vienkārši komentāri.

Spriežot pēc šiem komentāriem, lai gan pirmā pārstrādātā ziņojuma vispārējie secinājumi paliek tādi paši, transponēšanas bilance ir labāka, bet jāturpina centieni panākt likumu atbilstību pamatlēmumam.

2.2.3. *Saskaņošana tomēr vēl jāturpina*

Uzlabojumi, ko pamatlēmuma transponēšanā veikušas dalībvalstis kopš 2005. gada, visumā ir apmierinoši, bet tomēr nav novērsti galvenie trūkumi, uz ko Komisija bija norādījusi savā iepriekšējā ziņojumā.

Tā, neskaitot iepriekš uzskaitītās problēmas par Eiropas apcietināšanas ordera pagaidu piemērošanu (CZ un PL valstspiederīgajiem, LU, SI) un valstspiederīgo nodošanu (CY), diemžēl ir vēl joprojām jānorāda uz šādām transponēšanas kļūdām:

- grozījumi pieprasītajos minimālajos sodu mēros (2. pants/ NL, AT, PL; 4. panta 7. punkta b) apakšpunkts/ UK).
- abpusējās sodāmības pārbaudes atjaunošana attiecībā uz visu 32 pārkāpumu kategoriju sarakstu (2. pants/ IT) vai vienkārši attiecībā uz vienu kategoriju (BE, SI²⁹, UK — ja viena noziedzīgā nodarījuma daļa ir veikta valsts teritorijā, PL — sistemātiski attiecībā uz visiem valstspiederīgajiem).
- izpildiestādes izraudzīšana, kas ir atbildīgā kompetentā tiesu iestāde attiecībā uz visiem aspektiem (6. pants/ DK) vai daļu no tiem (DE, EE, LV, LT).
- centrālām iestādēm piešķirtas pilnvaras pieņemt lēmumus, neievērojot to, ka pamatlēmumā tām noteikta tikai veicināšanas loma (7. pants/ EE, IE, CY).
- mainīti ordera obligātas neizpildīšanas iemesli (3. panta 1. punkts/ DK, IE); 3. panta 2. punkts / IE) vai, vēl jo vairāk, iekļauti tādi neizpildīšanas iemesli, kas pārkāpj pamatlēmuma noteikumus (1. panta 3. punkts /EL, IE, IT, CY, PL), vai kas nav tajā paredzēti; šie iemesli izskaidrojami ar tādu konvenciju un nolīgumu piemērošanu, kuras netika skaidri izslēgtas no pamatlēmuma (3. pants/ NL, UK). Jaunais MT likums, ar kuru veic grozījumus Eiropas apcietināšanas ordera transponēšanas likumā, tomēr svītvoja dažus neizpildīšanas iemeslus, kas pamatojas uz šīs valsts likuma 16. panta 2. punkta noteiktajiem negodīgiem un varmācīgiem apstākļiem.
- pieprasīti papildu nosacījumi (5. panta 1. punkts/ MT, UK; 5. panta 3. punkts/ NL; IT) vai formulējumi, vai dokumenti, kas nav paredzēti veidlapā (8. panta 1. punkts/ CZ, IT, MT). Saistībā ar CZ Komisija tika informēta par to, ka Tieslietu ministrijas 2006. gada 19. maija cirkulārs paredz, ka Eiropas apcietināšanas ordera izdošanai jālieto pamatlēmumā iekļautā veidlapa, jo saskaņā ar Čehijas tiesībām cirkulārs ir juridisks instruments. Turklāt papildinformāciju Čehijas tiesu iestādes var pieprasīt tikai tad, ja tās izdod orderus. Praksē dažas valstis (UK, IE)

---

²⁹ Likuma projekts, ko SI paredzējusi uz 2007. gadu.

acīmredzot gandrīz sistemātiski prasa papildu informāciju vai pat pieprasa apcietināšanas ordera atkārtotu izdošanu; šāda prakse rada problēmas dažām valstīm, kuru tiesību akti to nepieļauj un kas rezultātā ievērojami kavē procedūru izpildi.

- attiecībā uz valstspiederīgo nodošanu ir ieviests laika limits (4. panta 6. punkts/ CZ un PL valstspiederīgajiem), vai atkal ieviesta abpusējās sodāmības pārbaude (5. panta 3. punkts/ NL, PL), kā arī citā dalībvalstī noteiktā soda aizstāšana ar citu (CZ, NL, PL).
- procedūras nenoteiktība, lai saņemtu meklējamās personas piekrišanu (13. pants/DK; 14. pants/DK).
- daudzveidīgu paņēmieni pielietošana attiecībā uz „saistīto nodošanu” (situācija, kad Eiropas apcietināšanas orderis attiecas ne tikai uz vienu no pamatlēmumā noteiktajiem noziedzīgiem nodarījumiem, bet arī uz citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri ir ārpus pamatlēmuma piemērošanas jomas), jo pamatlēmumā nav ietverti skaidri noteikumi (16. pants). Šāda nodošana ir iespējama vismaz 9 dalībvalstīs (DK, DE, EE, ES, FI, LV, LT, AT, SE). Francijā par šādu nodošanu lemj tiesnesis, jo likumā šāds gadījums nav paredzēts.
- nav noteikts maksimālais termiņš augstāko tiesu lēmuma pieņemšanai (17. pants/ CZ, MT, PT, SK, UK) vai maksimālais kopējais termiņš, kas pārsniedz 60 dienu normu (BE), vai 90 dienu robežvērtību kasācijas lietās (FR, IT).

3. SECINĀJUMS

Šis ziņojums apstiprina vispārējos secinājumus attiecībā uz 2004. gadu. Neskatoties uz sākotnējo 16 mēnešu kavēšanos (IT) un traucējumiem, ko radīja konstitucionālās grūtības vismaz divās dalībvalstīs (DE 2005. gada daļā un CY 2006. gadā), pamatlēmuma īstenošana ir norisinājusies veiksmīgi. Kopš 2007. gada 1. janvāra Eiropas apcietināšanas orderis darbojas visās dalībvalstīs, tostarp BU un RO. Tā pozitīvais iespaids ikdienā apstiprinās gan tiesiskās kontroles, efektivitātes, gan izpildes ātruma ziņā, un vienlaicīgi tas nodrošina pamattiesību ievērošanu.

Lai gan daži transponēšanas uzlabojumi jau tika veikti 2005. gadā, tie pagaidām vēl nav pietiekami. To valstu skaits, kurām vēl jāpieliek pūles, lai pilnībā izpildītu pamatlēmuma prasības (proti, CZ, DK, EE, IE, IT, CY, LU, MT, NL, PL, SI, UK), ir vēl joprojām liels.

Ņemot vērā šā novērtējuma raksturu, tas neietekmēs turpmāku un padziļinātu prakses analīzi. Tāpēc Komisija pilnā mērā piedalās savstarpējās novērtēšanas procesā (speciālistu veikta salīdzinošā pārskatīšana) par Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanu, un tā vēlējas gan šajā ziņojumā, gan tam pievienotajā pielikumā uzsvērt pamatlēmuma īstenošanas praktiskos aspektus 27 dalībvalstīs.